

мовою і визнаний на міжнародному рівні. Кожного року таким тестом оцінюється володіння діловою англійською мовою багатьох мільйонів людей у світі [3].

Школа ENACO проводить підготовку до тесту TOEIC протягом 25 занять, під час яких студенти у дистанційному режимі отримують знання з граматики, лексики, навички усного та письмового мовлення, за допомогою відео та аудіоматеріалів, ситуативного мовлення, блоків типових для тесту запитань.

Викладачі школи знайомлять студентів з британським та американським варіантами мови. Педагоги школи та інженери з розробки нових методів навчання запропонували свій спосіб вивчення іноземної мови, використовуючи айфони – «My English Pocket». Цей метод базується на чіткій та ефективній концепції навчання: отримувати знання невеликими блоками, але кожного дня. Щодня особа, яка навчається, отримує навчальний модуль, який можна опрацювати, використовуючи свій вільний час. Такий метод був спеціально розроблений і запатентований ENACO з метою зміцнення прагнення до прогресу у вивченні мови.

Таким чином, окремі аспекти історії розвитку дистанційної освіти у Франції свідчать про важливість цієї форми навчання у вищій школі країни з метою забезпечення високого рівня підготовки нових спеціалізованих кадрів за рахунок швидкого та легкого навчання на різних онлайн платформах.

#### Список використаних джерел

1. Blandin V. Formation ouverte et à distance. Paris: Centre Inffo, 2004. № 189. P. 69–71.
2. Огієнко О. І. Дистанційна педагогічна освіта: зарубіжний та вітчизняний досвід. Київ : НАПН України. 2012. 75 с.
3. Попко І. Розвиток професійного дистанційного навчання у Франції. *Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Військово-спеціальні науки*. 2012. Вип. 28. С. 46–48.

Катерина СЕМИСАЛ

### ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧЕМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

На сьогодні одним з актуальних питань людства в часи пандемії залишається питання організації та проведення дистанційного навчання у всіх навчальних закладах. Процес переходу від традиційного навчання до навчання на базі комп'ютерних технологій відбувався протягом останніх двох десятиліть, але найбільшим проривом у цьому стали події листопада 2019 – березня 2020, що тривають і до сьогодні. Як результат, такі кардинальні зміни, що відбуваються в сучасному суспільстві, зумовлюють певну еволюцію освітніх технологій, сприяють активному впровадженню дистанційної освіти як одного з напрямків реформування й розвитку освітньої системи як в Україні, так у всьому світі.

Слід зазначити, що дистанційне навчання – це цілеспрямований інтерактивний процес взаємодії викладача та здобувача вищої освіти, що ґрунтується на використанні сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, які дозволяють здійснювати навчання на відстані, а отже надає можливість отримувати освіту у процесі виробничої діяльності, за місцем проживання; можливість організації процесу самоосвіти; планування та здійснення індивідуальної освітньої траєкторії залежно від власних можливостей і потреб. При цьому розширюється коло людей, яким доступні всі види освітніх ресурсів поза віковими, соціальними обмеженнями, станом здоров'я та підвищується соціальна та професійна мобільність населення [1, с. 70].

В останні десятиліття швидко розвиваються науково-методичні і науково-практичні основи дистанційного навчання. Проблемам з питань розвитку дистанційної освіти і взаємодії викладача зі студентом (учнем) присвячені роботи таких зарубіжних науковців: Г. Рамбле, Р. Деллінг, Д.Кіган, М. Сімонсон, М. Мур, А. Кларк, М. Томпсон та ін. З вітчизняних науковців цю тему досліджували О. Андрєєв, Г. Козлакова, І. Козубовська, В. Олійник, Є. Полат, А. Хуторський. Та незважаючи на велику кількість наукових досліджень сучасна дистанційна освіта в Україні інколи нагадує традиційні форми заочного навчання, без застосування всіх можливостей принципово нових форм і методів навчання. Але це не заважає простежити взаємодію «викладач - студент» та всі принципи і методи проведення навчальної роботи. Це абсолютно нове для деяких країн світу середовище для застосування традиційних і побудови нових педагогічних основ.

Безперечно, дистанційне навчання має низку переваг перед іншими формами навчання. Однією з них є можливість навчання в комфортному для студента місці, де, не залишаючи свого робочого місця, можна підтримувати безперервний контакт з викладачем за допомогою телекомунікаційних технологій та одержувати структурований навчальний матеріал, представлений в зручному для сучасних освітян електронному вигляді.

Високий рівень професіоналізму і комунікації з колегами, прагнення до співробітництва – це є основними запоруками створення успішного дистанційного навчального процесу.

Але важливий нюанс полягає в тому, що на відміну від досвіду західних країн, де дистанційна освіта стоїть поряд із класичною формою здобуття освіти, у нашій державі вона є не альтернативною, а лише однією з допоміжних форм. Тож такий новий тип навчального процесу ставить нові умови перед багатьма викладачами. Дистанційна освіта розширює і оновлює роль викладача, робить його наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно удосконалювати ті курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій. Тож, активна роль педагога не зменшується, оскільки він має визначати рівень знань здобувача, та приймати рішення щодо коригування програми навчання, щоб домогтися найкращого засвоєння пройденого матеріалу.

Організаційно-педагогічні умови в педагогічних дослідженнях розглядаються як сукупність об'єктивних можливостей змісту навчання, методів, організаційних засобів його здійснення, за яких забезпечується успішне вирішення поставленого педагогічного завдання, в даному випадку підготовка професійних, конкурентоздатних фахівців [3, с. 50].

Розробка педагогічних умов організації дистанційного навчання фахівців базується на таких концептуальних положеннях:

- урахування мети навчання та потреб здобувачів вищої освіти;
- формування досвіду оволодіння інтерактивними засобами діяльності, досвіду творчої діяльності;
- за умови збільшення частки самостійної роботи при дистанційному навчанні навчальний матеріал має бути адаптованим;
- здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками організації самостійного навчання;
- для організації дистанційного навчання мають розроблятися дистанційні курси дисциплін [2, с. 20]

Тож до основних завдань формування кваліфікації викладачів до дистанційного навчання відносимо: адаптування комп'ютерних технологій до потреб навчального процесу; відбір оптимального теоретичного матеріалу; обрання найефективніших форм, методів і прийомів навчання, що створюють необхідні умови самостійного опрацювання інформації; виокремлення й впровадження в навчальний процес педагогічних умов, що

сприяють якісному засвоєнню знань. Впровадження ІКТ в навчальний процес, насамперед, передбачає взаємодію і цілісність трьох компонентів: організаційних форм, дидактичного процесу і кваліфікації викладачів.

У ПНПУ імені В.Г. Короленка викладачі вдало поєднують традиційні форми навчання з технологіями системи управління навчанням «Moodle». Студентам пропонується в процесі вивчення курсів можливість переглядати презентації за окремими темами навчальних дисциплін, проходити тестування, самостійно опрацювати додатковий теоретичний матеріал, виконувати завдання для самостійної роботи, обговорювати дискусійні питання на форумах тощо. Використання інтерактивних форм навчання, таких як виконання завдань у групах, проведення семінарів та дискусій у режимі онлайн, використання веб-квестів, викликає зацікавленість.

Використання дистанційної форми навчання забезпечує гнучкість – можливість засвоєння матеріалу курсу в зручному темпі, з урахуванням підготовки, здібностей студентів. Це досягається наповненням курсу додатковими елементами або ресурсами для одержання більш детальної або додаткової інформації з незрозумілих тем, а також низки питань-підказок тощо. Система забезпечує можливість упровадження новітніх педагогічних, психологічних, методичних розробок. Зручним є відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу; можливість самостійно опрацювати пропущений матеріал.

Ще однією перевагою є модульність – розбиття матеріалу на окремі функціонально завершені теми, які вивчаються у міру засвоєння і відповідають здібностям окремого студента або групи загалом. Завдяки розміщенню електронних навчальних матеріалів та мультидоступу до них, студенти отримують можливість одночасного використання великого обсягу навчальної інформації, що підвищує економічну ефективність дистанційного методу навчання. Система дистанційного навчання має більші можливості контролю якості навчання, які передбачають використання самоконтролю, відсутність психологічних бар'єрів. Звітність та управління оцінками викладачем дає змогу статистичної обробки результатів та аналізу інформації що дозволяє диференціювати завдання за ступенем складності відповідно до рівня підготовки студентів.

Незважаючи на досить довгий перелік позитивних якостей дистанційної освіти, як і в будь-якій іншій формі навчання, в ній можна виділити кілька недоліків. Перш за все, це ускладнена ідентифікація студентів, оскільки на сучасному етапі розвитку технологій перевірити, хто ж саме проходить тести або надсилає відповіді на завдання досить складно. З метою вирішення цієї проблеми наші викладачі проводять, за можливості, тестування та інші види опитування в системі управління навчанням «Moodle» під час аудиторних занять; регламентують час на виконання окремих видів завдань тощо. Дистанційне навчання потребує сильної мотивації й самоорганізації, вміння працювати самостійно. З метою подолання цієї проблеми ми пропонуємо використання різних форм активного спілкування між студентами групи і викладачем, проведення дискусій, чатів, що значно посилює мотивацію до навчання і поліпшує засвоєння матеріалу. Потенціал дистанційних технологій оцінюється високо, значно підвищується адаптованість у професійній сфері.

З урахуванням всього зазначеного, про дистанційне навчання можна говорити як про педагогічну технологію, що заснована на принципі самостійного навчання і ставить за мету творчий розвиток особистості. Обов'язковою умовою ефективного використання якого є якісне інформаційне наповнення, що забезпечує підтримку процесу навчання.

Дистанційне навчання надає здобувачам вищої освіти доступ до альтернативних форм джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, дає абсолютно нові можливості для творчого самовираження, набуття та закріплення різних професійних навичок. Викладачам, в свою чергу, дозволяє реалізовувати абсолютно нові форми і методи навчання із застосування концептуального і математичного моделювання явищ і

процесів. Нова роль викладача робить його наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно удосконалювати ті курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій. Це дозволяє поєднувати традиційні та інноваційні засади в процесі взаємодії викладача та студента.

#### Список використаних джерел

1. Жевакіна Н. В. Технологія дистанційного навчання: сутність та особливості. Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка. 2003. № 4. С. 68–73.
2. Кардаш Н. В. Дистанційна освіта сьогодні: переваги та недоліки. Дистанційна освіта у вищій школі : Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції. Дніпропетровськ, 2005. Том 33. С. 18–21.
3. Максимова Л. П. Визначення організаційно-педагогічних засад забезпечення якості професійної підготовки майбутніх економістів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Серія «Педагогічні науки». 2014. Вип. 1, № 1. С. 48–59.

**Владислав ПІДОПРИГОРА**

#### ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ: ІСТОРИЧНІ ВІХИ, ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ

Сучасний дизайн охоплює широкі сфери людської діяльності. Дослідники називають близько 30 видів дизайнерської діяльності, при цьому в якості об'єктів дизайну можуть виступати один предмет, система предметів, предметно-оснащений процес, середовище, людина, суспільство. Дизайн пов'язує в єдиний вузол духовну та матеріальну, науково-технічну та технологічну, гуманітарну та індустріальну культуру. Він – фокус їхнього перетину. Тим самим він забезпечує культурну цілісність сучасної цивілізації.

Сьогодні дизайн, на думку С. Михайлова – це комплексна міждисциплінарна проектно-мистецька діяльність, що інтегрує природно- наукові, технічні, гуманітарні знання, інженерне та художнє мислення, спрямоване на формування на промисловій основі предметного світу в надзвичайно широкій «зоні контакту» його з людиною у всіх без винятку сферах життєдіяльності [1].

Низка фахівців (Є. Лазарєв, М. Скаткін, С. Гончаренко, В. Тищенко, М. Яковлев), зарубіжних дослідників (А. Павловський, К. Томас та ін.) відзначають, що зміст навчання елементам дизайнерської творчості і форми її реалізації у загальноосвітніх навчальних закладах не відповідають сучасним вимогам. У зв'язку з цим ставиться завдання актуалізації знань і формування художньо-конструкторських умінь учнів, їхньої здатності до різних форм естетичної діяльності. Ці якості через свої професійні особливості найповніше формуються у процесі дизайн-діяльності.

Аналіз стану сучасної освіти, методів пізнання, поглядів та позицій теоретиків і практиків дизайну (П. Агутов, І. Бех, А. Джура, В. Сидоренка, М. Сова) дає підстави стверджувати, що основними аргументами на користь запровадження елементів дизайнерської творчості в технологічну освіту є те, що він має потужний освітній, розвивальний та виховний потенціал, сприяє розумовому розвитку особистості через предметно-образні (іконічні) способи пізнання, створює сприятливі умови для самореалізації особистості школяра в художньо-естетичній діяльності. Провідною метою і завданням сучасної дизайн-освіти (Є. Антонович, В. Бутенко, М. Близнюк та ін.) є формування гармонійно розвиненої особистості, яка має такі якості: науковий світогляд; аналітико-синтетичне, абстрактне й творче мислення; уяву, фантазію, інтуїцію; розумові